

ОЦІНКА ДОЦІЛЬНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Український державний університет харчових технологій

В ринкових умовах на харчових та переробних підприємствах не втрачають свого значення показники абсолютної (відношення прибутку до суми капіталовкладень КВ, що його обумовили) і порівняльної (визначеної через величину приведених витрат) ефективності. Але їх недостатньо для однозначного визначення доцільності капіталовкладень. В ринковій економіці не діють такі показники, як нормативний коефіцієнт економічної ефективності КВ та нормативний період окупності КВ. Підприємство повинно самостійно приймати рішення щодо якнайкращого використання обмежених ресурсів, виділених для КВ. Доцільність КВ в прогресивній технології та обладнання можна рекомендувати визначити за допомогою таких показників:

1. період повернення капіталовкладень - відношення величини КВ до суми щорічного додаткового прибутку і щорічних амортизаційних відрахувань на реновацію. При цьому амортизаційні відрахування як тимчасово вільні кошти використовуються для наискорішого погашення кредитів чи повернення інвестицій, а потім накопичуються підприємством за рахунок додаткового прибутку від впровадження прогресивної технології чи обладнання;

2. мінімальний граничний розмір додаткового прибутку на один карбованець капітальних вкладень. Спочатку він визначається як середній, фактично досягнутим в момент впровадження прогресивної технології чи техніки на конкурентоспроможних підприємствах даної галузі. Потім ця його величина збільшується з врахуванням середньорічного росту ефективності

капітальних вкладень в даній галузі і зменшується з врахуванням середньорічного темпу інфляції грошових коштів.

В умовах формування ринкових відносин власні грошові кошти підприємств дуже обмежені. Тому так необхідним обґрунтованим спосіб оцінки доцільності капітальних вкладень.

Важливо розрізняти при цьому оцінку ефективності капітальних вкладень і оцінку їх доцільності. Це обумовлено тим, що не завжди висока ефективність КВ забезпечує їх доцільність. Особливо це потрібно враховувати, якщо впровадження прогресивних технологій та обладнання фінансується за рахунок кредитів комерційних банків.